

Практичний підручник польської мови та польського молодіжного сленгу

**Praktyczny podręcznik języka polskiego
i polskiego slangu młodzieżowego dla Ukraińców**

Якуб Логінов (Jakub Łoginow)

www.porteuropa.eu

ПРАКТИЧНИЙ ПІДРУЧНИК ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ТА ПОЛЬСЬКОГО СЛЕНГУ

Praktyczny podręcznik języka polskiego
i polskiego slangu młodzieżowego dla Ukraińców

Copyright © 2013 Jakub Łoginow

Wszelkie prawa, włącznie z prawem do reprodukcji tekstów
w jakiegokolwiek formie – zastrzeżone

ISBN: 978-83-62255-85-6

Якуб Логінов
(Jakub Łoginow)

2013

www.porteuropa.eu

Зміст

Вступ	4
Польська лексика	6
Правила творення польських слів на підставі їх українських відповідників	25
Підстави польської граматики	33
Польські діалекти	41
Найчастіші мовні помилки	45
Польський молодіжний сленг і побутова мова	47
Закінчення	78

Вступ

Польща – це не тільки найбільший із західних сусідів України, але також країна, яка виступає у ролі посередника між Україною та ЄС. Знання польської мови допомагає у кар'єрі та може бути вашим козирем у процесі пошуку роботи – особливо якщо живете на Сході і Півдні України та в Києві, де польська мова мало поширена.

Вже закінчилися ті часи, коли достатньо було знати лише одну західну іноземну мову (англійську або німецьку) і ви вже – освічена і світова людина. У більшості країн ЄС важко вже знайти престижну роботу, якщо ти знаєш лише англійську мову. Знання принаймні двох іноземних мов – це абсолютний мінімум. Таке буде невдовзі і в Україні, тому варто завчасно подумати про своє професійне майбутнє і окрім англійської (або німецької) вивчити ще другу іноземну мову.

Чому саме польську? Окрім усього іншого (Польща – сусідня держава, відносно велика, це найбільша країна з-поміж нових членів ЄС, яка орієнтується на тісну співпрацю з Україною), польська мова просто дуже подібна до української та її досить легко вивчити. Набагато простіше, ніж німецьку чи французьку, навіть якщо ви – російськомовний.

Цей підручник – це доповнення і розширення матеріалу, викладеного на безкоштовному е-курсі польської мови, на який можна записатися на порталі «Порт Європа» за адресою: www.porteuropa.eu/ua

Принцип навчання польської мови, на якому ґрунтується цей підручник – такий же, як на згаданому курсі, однак у підручнику українські слова записані кирилицею (на курсі – у польській транслітерації), а також у цьому підручнику є викладені матеріали про польський сленг та багато інших, яких на курсі немає.

Наш підручник і курс відрізняються від класичних методів навчання польської мови. Автор підручника, польський кореспондент “Дзеркала тижня” Якуб Логінов, використав у ньому авторський метод, завдяки якому він сам колись вивчив українську мову протягом всього 4 місяців. Як це можливо? Рецепт простий: оскільки аж 60% польських слів – подібні до українських, достатньо вивчати тільки ті, котрі відрізняються. Окрім того, ми наводимо приклади типових для польської мови мовних конструкцій. Наприклад там, де в українській мові є суфікс пере-, або про- там у польській є prze-, польські букви ą і ę часто зустрічаються там, де в українській та російській є у (наприклад: зуб – ząb, дуб – dąb, вудка – wędka, і так далі). Таких неформальних правил є кільканадцять, однак про

це не вчать на класичних курсах польської, а саме вони найбільше допомагають у вивченні мови. Коли з ними ознайомишся, ти зможеш вже несвідомо говорити польські слова, навіть якщо не знаєш всієї лексики, достатньо просто в певний спосіб змінити українське слово і з великою імовірністю вийде польське слово (наприклад: несподівано – niespodziewanie, море – morze тощо). Звісно, інколи вийде з того українсько-польський суржик, однак усе рівно у такий спосіб можна дуже швидко оволодіти хоча б основи польської. Це стосується також російськомовних українців зі Сходу та Півдня, котрі на відміну від львів'ян польської мови просто так не розуміють — після вивчення нашого підручника будете може не одразу говорити, але вільно читати польською.

Цей підручник буде корисним також для осіб із Західної України, котрі польську мову вже трохи знають. Такі особи особливо зацікавить розділ про польський молодіжний сленг. Завдяки ньому зможете вивчити справжню, живу мову польської молоді (і не тільки), що буде корисним особливо для осіб, котрі збираються до Польщі на навчання. Окремий матеріал присвячений найчастішим помилкам, які роблять у польській мові ті українці, котрі вже добре знають польську та підкажемо, як уникати «фальшивих друзів» - слів які ідентично звучать у польській і українській, але мають різне значення.

Польська лексика

У процесі навчання іноземних мов існує правило, згідно з яким достатньо вивчити всього 2000 слів, щоб розуміти аж 80% письмового тексту. Звісно, окрім того необхідно знати принаймні підстави граматики та мати практичний контакт з мовою – наприклад читати тексти даною мовою, слухати радіо, дивитись фільми, спілкуватися з людьми тощо. Як це можливо, що вистачить ці 2000 слів, тоді як лексикальна база кожної мови налічує десятки тисяч слів і словосполучень? Річ у тім, що переважну більшість слів так і не використовується в щоденному спілкуванні або використовується дуже рідко. Отже, питання ідеться про те, як знайти саме ці найважливіші слова і не морочити собі голову вивченням цієї лексики, без якої можна обійтися. У випадку вивчення мови, яка подібна до нашої рідної, тут ще доходить черговий нюанс – вивчити треба тільки ці слова і звернення з-поміж цих найважливіших і найчастіше використовуваних, які ніяк не подібні до «наших». Отже, немає потреби вивчати, що кухня – це kuchnia, а шафа – це szafa – це і так зрозуміло.

В цьому розділі ми представляємо список таких найважливіших слів і звернень, які просто необхідно вивчити на пам'ять. Якщо оволодієте цією лексикою, без жодної додаткової підготовки вже зможете більш-менш вільно прочитати польський текст і розуміти його загальний сенс.

Мабуть - widocznie, najprawdopodobniej

Поруч (із собою) - blisko obok siebie, razem

Взагалі - zasadniczo, ogólnie, w ogóle

Загальний - ogólny; łączny

Взагалі – ogólnie, tak w ogóle

Загальна сума – łączna kwota

Тобто – więc, tak więc

Обов'язково, звісно, звичайно (висловлення згоди) – oczywiście, jasne że tak

Залишити – pozostawić, zostawić

Залишити вагон – opuścić wagon

Залишок – pozostałość

Надлишок – nadmiar

(...)

Правила творення польських слів на підставі їх українських відповідників

Цей роздій – це основна частина нашого підручника польської мови. А водночас, вона не може бути сприйнята позитивно професійними філологами, адже ми тут пропонуємо радше альтернативні, неофіційні способи вивчення мови.

Як би там не було, є певні правила, які корисно знати. Певні літери і звуки в українських словах мають свої відповідники у інших польських літерах і звуках. І навіть, якщо ці правила не збігають на 100%, варто з ними ознайомитись.

Ó – і практично завжди. Особливо заміна „ów” – „iw”

Краків, Львів, Київ, Харків – Kraków, Lwów, Kijów, Charków

Іменники: поляків - Polaków, документів - dokumentów

Часто: o – i

Kot – *kit* кіт

Dom – *dim* дім

Pod – *pid* під

Nos – *nis* ніс

У всіх польських словах, котрі мають у собі суфікс –pod–, він замінюється в українській мові на -під

Podłoga, pidł'ahłyj підлога, підляглий - podłoga, podległy

Заміна „ie”

Pies – <i>pes</i> пес	Biegać – <i>bihaty</i> бігати
Miecz – <i>mecz</i> меч	Śpiewać – <i>spiwaty</i> співати
Pieczętka – <i>peczatka</i> печатка	Dziewczyna – <i>diwczyna</i> дівчина
Ciemno – <i>temno</i> темно	Ciekawy – <i>cikawyj</i> цікавий
Siebie – <i>sebe</i> себе	Miejsce – <i>misce</i> місце
Pietruszka – <i>petruszka</i> петрушка	Bieda – <i>bida</i> біда
Wieczór – <i>weczir</i> вечір	Niespodziewanie – <i>nespodiwano</i>
Dziekan – <i>dekan</i> декан	niespodівано
Ciepło – <i>tepło</i> тепло	Mieszać – <i>miszaty</i> мішати
Ziemia – <i>zempl'a</i> земля	Dzieło – <i>diło</i> діло
Kiepski – <i>keps'kyj</i> кепський	Miedź – <i>mid'</i> мідь
Dzień – <i>deń</i> день	Cień – <i>tiń</i> тінь

Wierzba – <i>werba</i> верба	Mierzyć – <i>miriaty</i> міряти
Piec – <i>pekty</i> пекти	Dzielić – <i>dilyty</i> ділити
Pierwszy – <i>perszyj</i> перший	Miesiąc – <i>misiac</i> ’ місяць
Dziesięć – <i>des’at</i> ’ десять	Mielizna – <i>milyna</i> мілина
Pierścień – <i>persteń</i> перстень	Dzielnica – <i>dilnyc’a</i> дільниця
Kierownictwo – <i>keriwnyctwo</i> керівництво	Piesz – <i>piszky</i> пішки
Piekarz – <i>pekar</i> пекар	Sieć – <i>sit</i> ’ сіть
Pieczara – <i>peczera</i> печера	Pieśń – <i>pisnia</i> пісня
Niebo – <i>nebo</i> небо	Wiersz – <i>wirsz</i> вірш
Mieszkać – <i>meszkaty</i> мешкати	Wieczny – <i>wicznyj</i> вічний
Truskawiec – <i>Truskawec</i> ’ Трускавець	Wiek – <i>wik</i> вік
Zielony – <i>zelenyj</i> зелений	

Сполучення „je” (є)

Je – o
- ji

jechać – *jichaty* **їхати**
jeść – *jisty* **їсти**
jeź – *jiżak* **їжак**
ros. *pojezd* – *pojizd* **поїзд**

jeden – *odyn* **один**
jednak – *odnak* **однак**
jednostka – *odynyc’a* **одиниця**
jeleń – *oleń* **олень**
jesień – *osiń* **осінь**
jezioro – *ozero* **озеро**
jeżyna – *ożyna* **ожина**
jemioła – *omela* **омела**

Заміна „ia”
ia – i

Це був безкоштовний уривок “Практичного підручника польської мови та польського молодіжного сленгу”. Запрошуємо до закупівлі повної версії підручника.

